

Pelgrim

St Jacobus de
Meerdere
Parochieblad voor
RK Enschede
januari 2019 / 01

*"Er zijn voor de familie
op gepaste wijze,
daar gaat het om!"*

Mijn naam is Berry Aarts
ik ben de uitvaartverzorgers
voor Yarden in Enschede
en omstreken. Bij een
overlijden sta ik graag voor
u klaar met zorg en advies.
Wilt u meer weten over
mijn persoonlijke manier
van werken, bel dan:
074 291 3231.

Yarden Uitvaartzorg Enschede
Voor een melding van overlijden
belt u 0800 8192 (24 uur per dag).
www.yarden.nl

alle informatie over de scholen vindt u
op www.koe-enschede.nl

Wilt u klein adverteren in Pelgrim?

Dat kan hier!

Neem contact met ons op via

redactie@katholiekenschede.nl

I N N E R B A L A N C E

ENSCHEDÉ-INTERNATIONAL

Centre for Holistic Health, Inner Peace and Well-being

Ik loop graag een stukje met je
mee op je levenspad om je te
herinneren dat er nog altijd hoop is.
Hoe kan ik je van dienst zijn?

Yoga

Massage

Spiritual Life Coaching

Colonhydrotherapie

*IK WENS JE GEZONDHEID,
VREUGDE EN VREDE IN 2019
Nthabiseng*

Awareness is the key to Health

Burgemeester van Veenlaan 72, 7543 AA Enschede • The Netherlands
06 - 83 181 995 • info@innerbalance-enschede.nl • www.innerbalance-enschede.nl

Parochieel Dienstencentrum Enschede
Nieuwe Schoolweg 2, boven
7514 CG Enschede
Telefoon 053 - 711 34 59 met voicemail
secretariaat@katholiekenschede.nl
Geopend: maandag t/m donderdag van
09.00 - 12.00 uur
www.katholiekenschede.nl

rekeningnummer
NL15 RABO 0153 1666 65

Uitvaarttelefoon: 06-28 56 79 22
E-mail: uitvaart@katholiekenschede.nl

Pastoor P. Daggenvoorde, teamleider
Tel. 06-39 17 04 07
p.daggenvoorde@rkzuidoosttwente.nl
Vrije dag: maandag

Pastor W. Rekveld, priester
Tel. 06 - 20 87 48 66
w.rekveld@rkzuidoosttwente.nl
Vrij op maandag

Pastoraal werker C. Berbée
Tel. 06 - 41 25 25 58
c.berbee@rkzuidoosttwente.nl
Vrij op vrijdag

Pastoraal werker M.D. Dijkman
Tel. 06 - 38 90 39 99
m.dijkman@rkzuidoosttwente.nl
Werkt op woensdag

Pastoraal werker F. de Heus
Tel. 06 - 30 09 88 33
f.deheus@rkzuidoosttwente.nl
Vrij doorgaans op vrijdag

Pelgrim

januari 2019, nr. 1

Inhoud

- 5 **Voorwoord**
pastor F. de Heus
- 6 **St. Jozef**
- 8 **H. Jacobus**
- 10 **St. Jan**
- 12 **Aan de parochianen van**
de voorm. Paulusparochie
- 14 **Hilligenpad, geloof op**
oale grond
- 16 **Vieringenrooster**
- 24 **Recept: Winterkost met**
een vleugje Bijbel

VAN DE REDACTIE

We zitten weer in een nieuw jaar,
2019!

Een nieuw jaar, met nieuwe kansen,
nieuwe doelen, nieuwe
ontmoetingen en nieuwe uitdagingen.

Wij wensen iedereen een goed begin
van dit nieuwe jaar.

Groeten,

Conny, Lidiana, Annelies en Ine

Zeven lichten van dankbaarheid

In de oecumenische viering van Oudjaar in de Ontmoetingskerk staken parochianen en gemeenteleden zeven lichten aan. Het waren zeven lichten van dankbaarheid. De ervaringen waren heel verschillend. Soms heel persoonlijk. Een ziekte die voor een deel is overwonnen. De aandacht die iemand daarbij kreeg. Maar ook de dankbaarheid om de inbreng van de Maronieten, die voor het eerst meegevierd hebben in de Vredesdienst in september en de geslaagde actie voor warme slaapzak-jassen voor mensen, die geen dak boven hun hoofd hebben.

We lazen daarbij het evangelie (Lucas 12) van de dief in de nacht. Dieven kondigen hun komst niet aan. Onverwachts duiken ze op. Zorg dus dat je niet wordt verrast. Een oproep tot aandachtig leven.

Evangelisch leven is aandachtig leven. Mindfulness – een moderne methode om aandachtig te leven - komt daar dichtbij. Maar evangelisch leven is toch meer dan dat. Evangelisch leven is leven met een eigen oriëntatie. Het is leven in de wetenschap, dat niets vanzelfsprekend is. Dat alles uiteindelijk een gave Gods is. Evangelisch leven is leven voor het aangezicht van God – je realiseren, dat Hij erbij is in jouw leven -, en dat maakt je leven anders.

Hoe anders? In Lucas 12 staat een vreemde zin. De Heer des huizes komt thuis van een bruiloft. Je zou verwachten dat als hij thuis komt de knechten klaar staan om de deur open te doen, de sloffen aan te reiken, de Heer wellicht zijn pyjama in helpen of hem nog een slaapmutsje inschenken. Maar het omgekeerde gebeurt. Het is de Heer die de knechten bedient.

Misschien is dit een verwijzing naar het feest van de Saturnalia, dat in de Romeinse tijd rond deze tijd in het jaar gevierd werd, waarin net als bij ons bij het Carnaval, de

maatschappelijke orde voor even op de kop werd gezet. Meesters en slaven waren voor even gelijk. Maar dat was maar voor even. In het Koninkrijk Gods – waar Jezus van vertelt - zal dat niet voor even zijn: geen man, geen vrouw, geen jood, of Griek, geen slaaf of vrije zal er meer zijn, zo zegt Paulus. Dat is het visioen voor de toekomst. Iedereen gelijk. Allen kinderen van God.

Het deed mij aan het einde van het jaar verlangen naar een wereld, waarin steeds meer van Gods belofte doorklinkt. Want je kunt cynisch worden in onze wereld. Het lijkt steeds meer te gaan om geld en macht en seks. Democratieën worden uitgehold, mannetjesputters komen aan de macht, de waarheid lijkt er steeds minder toe te doen en we hollen met z'n allen op een ecologisch ramp af. Maar is het dan juist nu niet nodig om de lampen brandend te houden?

Er is zoveel moois in de wereld en er gebeuren ook zoveel goede dingen tussen mensen. We mochten er in de Oudjaarsviering van horen. Zoveel om dankbaar voor te zijn. Dat licht moeten we vasthouden en meenemen het nieuwe jaar in. Daar kijken mensen naar uit. Daar leven we van: de boodschap dat de goede God zich liefdevol om zijn mensen bekommert.

Ik wens u namens het pastoraal team van harte vrede en alle goeds voor het nieuwe jaar!

Pastoraal werker Frank de Heus

Colofon

Geloofsgemeenschap Noord

Kerkgebouw: Oldenzaalsestraat 115 7514 DP

Parochiecentrum: Nieuwe Schoolweg 2

Tel. nr.: 053 435 48 08

Email:

secretariaat.noord@katholiekenschede.nl

Uitvaart telefoon: 06 28 56 79 22

Openingstijd locatiesecretariaat:

Wo. en do. 9:30 tot 11:30 uur.

Lokale Pastoraatgroep:

Email:

pastoraatgroep.noord@katholiekenschede.nl

Mevr. Lies van Veldhoven

Mevr. Ria Everink

Mevr. Gerrie Vaneker

Mevr. Elly Vije

Hr. Jan van den Noort

Lokale Beheergroep:

Email:

beheergroep.noord@katholiekenschede.nl

Hr. Gerard Collet, **contactpersoon**

Hr. Paul Wolbert

Hr. Frans Snijders

Hr. Remco ter Brugge

Redactie Pelgrim: Lidiana Wissink. Kopij

kunt u sturen naar

redactie@katholiekenschede.nl

Voor misintenties, stipendia, kerk-

bijdrage of een andere reden vermelden wij

graag het volgende banknummer

NL15 RABO 0153 1666 65 t.n.v.

Par. St. Jacobus de Meerdere

Vieringen: zie pagina's 16-17-18

Bijbel leesgroep:

Elke donderdagmorgen

Ontmoetingsplaats Pauluszaal

Elke woensdagmorgen geopend tussen 9:30

en 11:30 uur. Tel.: 06 22 35 19 41

Beste Parochianen,

Op 25 november j.l., was er een mooie afscheidsviering van het St. Jozefkoor.

Vanwege het verleden van meerdere (oud)koorleden met de Caritas, heeft men besloten om, na de viering, hiervoor een collecte te houden.

Deze collecte heeft € 214,- opgebracht.

Daarnaast heeft het St. Jozefkoor ook nog zelf € 230,- gedoneerd aan de Caritas.

Wij willen de gevers en het koor hartelijk bedanken hiervoor.

Het geld zal door de Caritas goed besteed worden aan hulpbehoevenden.

Met vriendelijke groet,

Edwin Seinen, namens PCI

Vertrouwen

De dagen beginnen te lengen. We gaan het licht tegemoet. Een nieuw jaar ligt voor ons. Alles ligt nog open. Alles is nog ongewis. Hoe treden wij de voor ons liggende dagen van het jaar 2019 tegemoet? Hoopvol, met vertrouwen? Aarzelend, onzeker? We zien wel? Laat maar komen? Durven we te dromen over een jaar met begrip voor elkaar? Durven we elkaar onze dromen en verwachtingen toe te vertrouwen? Onze moeiten en zorgen? Ons verdriet en onze tegenslagen? Wat is kostbaarder dan een luisterend oor? Een hart dat voor je open staat?

Wij zelf maken het verschil door het goede te zoeken als een uitdaging voor deze tijd. We hebben elkaar nodig om te durven dromen dat de tijd die ons gegeven wordt niet zomaar voorbij gaat. Maar betekenis heeft, zinvol is. Zijn we, door de druk van de tijd, het dromen verleerd? Staan we onder prestatiedruk, onder werk- en studiedruk, willen we alsmaar meer tegemoet komen aan de hoge eisen die we onszelf en elkaar opleggen?

We kunnen veel, we willen veel, met het gevaar onszelf en elkaar voorbij te lopen. Even een pas op de plaats, herademend, opnieuw leren kijken, naar elkaar, naar onze parochiegemeenschap, hoopvol, met vertrouwen. Daar hebben we elkaar bij nodig. Misschien dat we wel eens verzuchten, naar de bede in het Onze Vader, dat Rijk van U,

komt het er nog eens van? De voedselbanken niet meer nodig, caritas kan op haar lauweren rusten, conflicten verdwijnen als sneeuw voor de zon, de wereldvrede komt er aan, er is brood voor iedereen, geen kloof meer tussen rijk en arm, ieder mens, ieder kind wordt gerespecteerd en gewaardeerd.

Hoe mooi kan het zijn. Dat is waar we als geloofsgemeenschap aan werken. Waar we voor gaan. In december nodigden we vrijwilligers uit om elkaar te ontmoeten. Even hoeft er helemaal niets. Gewoon maar met elkaar aan tafel. Terugkijkend zeggen we: het was goed elkaar te ontmoeten vanuit de verschillende geledingen. Dat er even niets moet, er zijn voor elkaar in een ontspannen sfeer. Met inspirerende woorden van pastoor Paul Daggenvoorde en van de vicevoorzitter Joop Hassink. De balans opmakend, dat het niet alleen om de financiën gaat maar vooral ook om geest- en daadkracht. Dat we durven dromen van een gemeenschap met tijd en aandacht voor elkaar en daar buiten.

In het boek Spreuken lezen we: "Waar het visioen ontbreekt, verwildert het volk". Durf te dromen, een gezegend 2019.

Lies van Veldhoeven, pastoraatgroep

H. Jacobus

Langestraat 51, 7511 HB

tel: 053-431 59 04

Email:

secretariaat.jacobus@katholiekenschede.nl

Uitvaart telefoon: 06-28 56 79 22

Openingstijd secretariaat:

Vrijdagmorgen van 9.30 - 12.00 uur.

U komt het secretariaat binnen door de houten poort tussen de pastorie en de Jacobuskerk. Links vindt u de deurbel. De brievenbus vindt u in de voordeur aan de Langestraat 51.

Lokale Pastoraatgroep:

Email: pastoraatgroep.jacobuskerk@katholiekenschede.nl

Gerrit Groothuis

Eric Sanders

Arturo Perez Rivera

Hetty Mulder

Lokale Beheergroep:

Email:

beheergroep.jacobus@katholiekenschede.nl

Jos van Rooij, evenementen/activiteiten

Joop van der Woning, evenementen/
activiteiten

Fons Rijckenberg, gebouwen/onderhoud

Adrie Bakker, financiën/contactpersoon

Redactie: Conny Oostdam. Kopij kunt u sturen naar redactie@katholiekenschede.nl

Bankrekening:

NL15 RABO 0153 1666 65 tnv

Par St. Jacobus de Meerdere Enschede

Vieringen: ziepagina's 16-17-18

Elke derde zondag van de maand:
kinderwoorddienst

Openstelling Jacobuskerk:

Donderdagavond van 18.15 tot 20.00 uur.
In de maanden april t/m oktober ook elke zaterdag van 12.00-16.30 uur met rondl.

IN MEMORIAM COR VAN DE WIEL

Op 29 november j.l. hebben we in een mooie viering in de Maria Geboortekerk in Losser met heel veel mensen afscheid genomen van Cor van de Wiel, emeritus-pastoraal werker.

Cor werd geboren op 16 april 1933 in Breda, ging op 12 jarige leeftijd naar het seminarie van de paters Maristen in Hulst en werd in 1958 tot priester gewijd.

Daarna ging hij werken als ziekenhuispastor in Enschede en ook op het Roessingh, hij doceerde tevens het vak levensbeschouwing aan de verpleegkundigen. In deze periode leerde hij Ans, zuster Franciscanes, kennen maar in eerste instantie brak er voor beiden een moeilijke tijd aan. Met ondersteuning van familie, vrienden en ook (deels) vanuit de kerk zijn Cor en Ans in 1977 getrouwd.

Tot aan de Vut is Cor daarna nog zo'n 15 jaar verbonden geweest aan de Losserhof als pastoraal werker.

Cor was eigenlijk in hart en nieren priester en heeft het verleden, waarop hij altijd met dankbaarheid terugkeek, dan ook nooit vergeten. Hij bleef zijn leven lang intensief bij het wel en wee van het kerkgebeuren

betrokken en praatte daar ook graag en veel over. Maar Cor was ook een doener die zich op verschillende

terreinen vele jaren voor met name de kerken in Enschede en Losser heeft ingezet. Zo was hij 8 jaar lang lid van het dekenaal bestuur en had daarbinnen o.a. een belangrijk aandeel in het opzetten van nieuw beleid met de bijbehorende toekomstplannen want de kerk was toen al heel erg aan het veranderen. Cor was een wijs man en naar zijn analyses omtrent de toekomst van de kerken in Nederland werd dan ook altijd met veel aandacht geluisterd.

Hij gaf in verschillende parochies in Twente lectorentrainingen en hield erg van muziek, zo was hij o.a. ook dirigent van het samenzangkoor van de Martinuskerk in Losser. Ook de Mariakapellen in Twente hadden zijn grote belangstelling. Hij verzorgde hierover avonden met vertoning van dia's en kon hierover heel boeiend vertellen.

In de Eucharistieviering bij zijn afscheid zei de pastoor van Oldenzaal, Bernard Reerink, o.a. "priester ben je tot in eeuwigheid" en dit geldt zeker ook voor Cor, hij genoot van het omgaan met mensen en geloofde bovenal dat God in hen zichtbaar is. Cor voelde zich al die jaren sterk verbonden met de mensen van de Jacobuskerk, hij voelde zich er thuis, zoals hij het dikwijls zelf verwoordde. Tot voor een paar maanden geleden kwam hij op de vrijdagmorgen nog regelmatig vanuit Losser naar de Jacobuskerk voor een kop koffie en om even bij te praten. We verliezen in hem een aimabel mens.

Zoals gezegd, het was een heel mooi afscheid daar in de Maria Geboortekerk in Losser. Voordat de mensen in grote getale afscheid van Cor konden nemen deden dat op het eind van de dienst op geheel eigen wijze een aantal paters Maristen. In een kring om Cor heen zongen ze het Salvé Regina, heel indrukwekkend!

En zoals de naasten van Cor het zo mooi hebben verwoord op het eind van het bidprentje "we wensen je toe dat je nu mag zijn waarvoor er door jou je hele leven inzet is geweest, het rijk van de Eeuwige. Daar sluiten wij ons vanzelfsprekend graag bij aan!

Jan Kattenpoel Oude Heerink

Drukke decembermaand in en rond de Jacobuskerk.....

De pastoor wilde het aanvankelijk niet geloven deze zaterdagmiddag, die naar hij dacht rustig en stil zou zijn.. Maar toen hij voorzichtig de deur van de kerk opende en even naar buiten keek zag hij dat het waar was.....veel, heel veel mensen....

Bijna een uur voordat de Volkskerstzang zou beginnen stonden er al lange rijen te wachten om de kerk binnen te kunnen en een goede plek te veroveren. Om half 5 was de Jacobus tot de laatste zitplaats gevuld en klonk het "Komt allen tezamen....." , begeleid door de harmonie van het Leger des Heils uit ruim 800 kelen. De kerk werd even opgetild....

Met deze jaarlijkse Volkskerstzang werd op 22 december een maand vol concerten, waaronder een prachtige uitvoering van het Weihnachtsoratorium van J.S. Bach, meerdere bijzondere vieringen en een open huis voor belangstellenden afgesloten. De Jacobuskerk in kerstfeer mocht zich in deze periode een stralend middelpunt weten op de sfeervolle Oude Markt van Enschede. Het team van vrijwilligers, dat in deze weken heel wat uurtjes aanwezig is geweest om alles in goede banen te leiden, kan met tevredenheid terug kijken op een intensieve, maar zeker geslaagde decemberperiode.

Hetty Mulder

Geloofsgemeenschap Zuid

St. Janpastorie, Haaksbergerstraat 253
7545 GH Enschede tel. 053-432 44 87

E-mail:

secretariaat.zuid@katholiekenschede.nl

Uitvaarttelefoon: 06 - 28 56 79 22

Openingstijden secretariaat:

maandag van 9.00 - 11.00 (behalve in de
schoolvakanties) en

donderdag van 9.00-11.30 uur

Pastoraatgroep Zuid E-mail:

pastoraatgroep.zuid@katholiekenschede.nl

Mw. T. Hannink

Mw. J. Heitbrink-van Rooij

Mw. A. Tenbergen

Mw. J. van de Pieterman

Carina Meijer is contactpersoon voor de
voormalige Ariënsgedachtenkerk

Lokale Beheergroep Zuid E-mail:

beheergroep.zuid@katholiekenschede.nl

Wendy Bathoorn, coördinator

Henny Pahlplatz (Ariënsgedachtenis)

06 - 10 13 11 12

Lisette Janssen (St. Jan) 053 - 430 59 88

Miranda van Alstede, Tonny Oude Elferink

Jos Vaneker (Verrijzenis)

Redactie Pelgrim: Annelies Tenbergen

redactie@katholiekenschede.nl

Bankrek. NL 15 RABO 0153 1666 65 tnv

Par. St. Jacobus de Meerdere Enschede

Vieringen: zie pagina 16-17-18

De Roef, Pastoor Geertmanstraat 17

telefoon voor de donderdagochtend

van 09.00-11.30 uur 06-58 70 97 81

Contactpersonen:

Carina Meijer 06-27 38 16 93 **(voor vragen
en informatie)**

Bijbelleesgroep:

1e woensdag van de maand om 9.30 uur

Verrijzeniskerk

Het Leunenberg 588 do-mo 9.00-11.00 uur

Contactpersoon

Annelies Tenbergen 053 - 476 86 67 (voor
vragen en informatie)

De Pastoraatgroep en
de Lokale
Beheergroep van
Geloofsgemeenschap
Zuid wensen u allen
een Zalig Nieuwjaar.

Nieuwjaarsviering 5 januari

Na een mooie nieuwjaarsviering met medewerking van het St.Jan-Michaëlkoor, olv de nieuwe dirigente en organiste, en voorgedaan door Paul Daggenvoorde en Frank de Heus, was er gelegenheid om elkaar een Zalig Nieuwjaar te wensen. Eerst achter in de kerk koffie met wat lekkers en daarna in de parochiezaal met drankjes en hapjes. Het is fijn om te zien dat er steeds meer parochianen aanschuiven van de voormalige Ariëns- en Verrijzeniskerk en men zich meer thuis gaat voelen in de St.Jankerk.

Eerst hebben we aandacht geschonken aan vrijwilligers die afscheid genomen hebben in de loop van 2018: Nasem Kassaab en Rein Staats als koster, Ruben Giminez als misdienaar, Diny Workel als coördinator van de werkgroep Cromhoff, Rinus Jansink als collectant, Hermine Leppink als coördinator en rooster-maakster voor de koster en collectanten, dit heeft ze 30 jaar gedaan! Deze taak wordt overgenomen door Bert Nijhof.

Hermine blijft nog wel bij de Werkgroep Ouderen en Kerk en als penningmeester van het St.Jan-Michaëlkoor.

Gelukkig mochten wij ook nieuwe vrijwilligers begroeten, waarmee we erg blij zijn: Yvet Khazoum, helpt bij gezinsvieringen, kinderkoor en is lector bij Woord en Communievieringen, Ben Kaspers begint in januari als collectant en we hebben er zelfs een hele nieuwe werkgroep bij; Kinderactiviteiten, bestaande uit: Frank de Heus, Saskia Baldewsing (ook Vormselvoorbereiding), Laura Vrieling, Maria Castroianni en Engeliën Nijhof.

Evenals voorgaande jaren hebben wij tijdens de nieuwjaarsreceptie een vrijwilliger van het jaar gekozen en in het zonnetje gezet. Dit jaar hebben we gekozen voor José Heitbrink. Zij is op vele fronten actief voor onze gemeenschap en altijd bereid om in te springen bij extra gelegenheden. Ze zit in de pastoraatgroep, bij de uitvaart/avondwake groep, zingt in het St.Jan-Michaëlkoor en is daar ook secretaris van, helpt bij koffie schenken op zaterdag, zorgt voor een bloemetje na de viering voor wie dat nodig heeft, helpt bij de vieringen in de Cromhoff en in het ziekenhuis en bij 55-plus Enschede. Diep respect voor wat zij allemaal doet.

Wij danken haar en alle andere vrijwilligers hartelijk voor hun inzet voor onze geloofsgemeenschap.

Lisette Janssen, namens lokale beheergroep en pastoraatgroep geloofsgemeenschap Zuid

Aan de parochianen van de voormalige Paulusparochie,

Getroffen ben ik door de reacties die ik de afgelopen maanden kreeg uit de voormalige Paulusparochie. Er heerst een groot gevoel van in de steek gelaten te zijn. Deze Pelgrim komt ook bij de meeste gelovigen behorende onder de voormalige Paulusparochie in de brievenbus.

Zie het als een erkenning van uw gevoel. Uw stadsdeel is ook het enige waar Pelgrim niet aan huis werd bezorgd.

Met medewerking van vrijwilligers uit uw wijk kunnen we hier iets aan doen. Denk er eens over na.

Verder wil het bestuur, inclusief pastoor, graag met U in gesprek over wat geweest is en over hoe verder.

Daarvoor nodigen wij u uit op donderdag 21 februari 2019, om 19.30 uur in de parochiezaal van de voormalige St. Pauluskerk, aan de Eenhoornstraat (achteringang kerk).

U bent gewoon welkom, maar het is handig als we weten op hoeveel mensen we ongeveer kunnen rekenen. Indien mogelijk graag een berichtje naar secretariaat@katholiekenschede.nl of een telefoontje (secretariaat geopend van ma t/m do, op de ochtend) naar 053-478 53 06

Namens het bestuur van St. Jacobus de Meerdere,
Joop Hassink, vice-voorzitter

P.S. Gelijk met deze Pelgrim krijgt u een brief met betrekking tot de kerkbalans. Wij beseffen ons dat niet iedereen dit een goed signaal vindt, maar wij hebben gemeend toch van de mogelijkheid gebruik te moeten maken.

Kerkbalans in de Parochie St. Jacobus de Meerdere

Met deze Pelgrim ontvangt u tevens een folder met betrekking tot de actie kerkbalans. Er is de afgelopen maand enorm hard gewerkt om voor het eerst in de historie van katholiek Enschede alle parochianen die nog een vorm van betrokkenheid aangeven, op eenzelfde wijze te benaderen. Hierbij geven wij ook openheid over onze (slechte) financiële positie.

Wij doen een beroep op u, binnen uw mogelijkheden, om €10,- per maand over te maken op rekening NL 15 RABO 0153 1666 65 t.n.v. Par. St. Jacobus de Meerdere. Kies naar uw mogelijkheden een lager of een hoger bedrag. Alleen zo kunnen we een levendige geloofsgemeenschap in stand houden.

Heeft u geen enveloppe met folder en intekenkaart ontvangen, dan kunt u contact opnemen met ons secretariaat, te bereiken via secretariaat@katholiekenschede.nl

De enveloppen worden in grote delen van de stad weer opgehaald door vrijwilligers. Bent u kwaad op de kerk, een frustratie in deze, wilt u iets kwijt, wendt u dan tot ons (via joop@joophassink.nl) en niet tot de vrijwilliger die de enveloppe ophaalt.

Bestuur parochie St. Jacobus de Meerdere

Mijn eerste 100 dagen.

Tijdens de kerstdagen keek ik terug op wat ik sinds september binnen de parochie meemaakte. Samenvattend kwam ik tot de conclusie dat ik op de een of andere manier met het kerstverhaal bezig ben geweest. Voor MIJ is het net of ik met een nieuw begin, met een nieuwe geboorte van katholiek Enschede bezig ben geweest. Dát binnen een geloof dat al meer dat 2000 jaar leeft. Bouwen aan ons eigen katholiek Enschede dat dreef mij.

Op mijn verkenningstocht zag ik plaatsen binnen de oude parochies waar mensen als een soort satellieten de kerk levendig houden. Dat gebeurt o.a. in de Verrijzenis, De Roef, de Ariënsstaete en maar liefst 6 verzorgingshuizen. Nog niet alle kon ik bezoeken, maar ben het wel van plan. Ik ben getroffen door de bevoegenheid om ook op die plaatsen kerkzijn vorm te geven. Voor wie dit kan, hoop ik dat dit ook de weg naar onze reguliere kerkgebouwen zal bevorderen.

Getroffen ben ik door het leed dat de radicale sluiting van de Pauluskerk heeft aangericht. Enorm veel parochianen zijn daardoor de weg naar de kerk kwijtgeraakt. Maar ook daar houdt iemand wekelijks de wacht voor vragen van parochianen. “Koren, allemaal koninkrijkjes op zich”, dit hoorde ik veel. In gesprek, met vooral de traditionele koren, ontmoette ik gelukkig ook veel koorleden met een open blik, die openstaan voor aanpassing, in de toekomst.

Op verzoek van enkele oud-bestuursleden en hun “sympathisanten”, is het bestuur met hen in gesprek gegaan. Deze bestuursleden hebben, samen met medebestuurders, onder moeilijke omstandigheden, moeilijke beslissingen moeten nemen. Dat is hun vaak niet in dank afgenomen. Het verdient waardering dat zij in de storm mede aan het roer wilden staan. De kardinaal heeft hen daarvoor, per brief, bedankt.

Dat brengt mij bij mijn huidige medebestuurders, die eveneens in een moeilijke tijd aantraden. We vormen een pracht team, dat elkaar steeds beter aanvoelt. En ..... het lijkt er op dat we binnen afzienbare tijd ook een penningmeester hebben. Dit dankzij vele betrokken parochianen, die ons op meerdere potentiële kandidaten wezen. Geschrokken ben ik van de grote jaarlijkse financiële tekorten. Ontzettend veel tijd is gaan zitten in het voorbereiden van de Actie Kerkbalans.

Eén kerk.

Veel verschillende beelden over elkaar trof ik aan. Vele daarvan klopten niet en ik was blij dat te kunnen bijstellen. Opvallend was dat waar ik iets positiefs over een bepaalde kerklocatie vertelde, dit door een andere locatie voelde als een bedreiging voor hun voortbestaan. Mijn grote wens voor 2019 is dat we ons met zijn allen voor alle locaties verantwoordelijk voelen. Dat is pas echt samen kerk zijn. Wij willen een parochie van ontmoeting zijn. Daar moeten we zelf aan werken. Ik daag u uit mee te doen en met suggesties te komen.

Dankbaar ben ik voor de vele vrijwilligers die zich wekelijks inzetten voor onze parochie St. Jacobus de Meerdere.

Joop Hassink, vice-voorzitter.

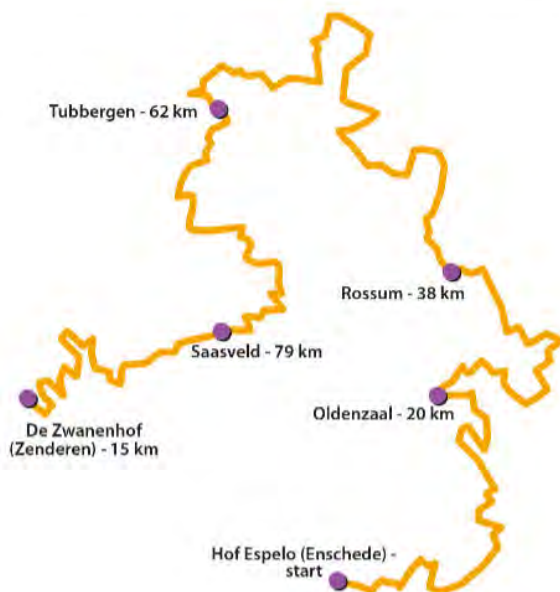

Hilligenpad

Geloof op oale grond

Overall in Twente kom je het tegen: het diepe besef dat er meer is dan wat wij direct om ons heen zien. Wandelend langs de Duivelssteen, de Preekstoel en de Monnikenbraak stuit je op landkruisen met Christusbeelden en veldkapelletjes. Tukkers spreken van een *hilligen huesken* als het gaat om zo'n huisje dat gewijd is aan een heilige. De pelgrimsroute langs betekenisvolle plekken in Twente heet dan ook het Hilligenpad. De plekken ademen diepe vroomheid. Christelijk geloof is het, maar daarachter gaan sporen van oude Saksische spiritualiteit schuil. Die lijkt onlosmakelijk verbonden aan de *oale grond*, de oude grond waarop de kerk een nieuwkomer is.

Neem de Tankenberg bij Oldenzaal. Vlakbij de Mariakapel ligt een eeuwenoude bron. In de tempel van vruchtbaarheidsgodin Tanfana konden bezoekers daar lang geleden heilzaam water drinken. Maar de zwerfkei waarop offers gebracht werden aan Tanfana is lang geleden al verplaatst naar de Grote Markt in Oldenzaal. De Plechelmusbasiliek daarnaast zou de christenen wel beschermen tegen de witte wieven, de elfen en kobolden die deel uitmaakten van het Saksische wereldbeeld. Op de berg staat nu een klein koepeltje. Het gedicht op de gedenksteen gaat in op het vlieden der tijden, en stelt ook:

*waar 't heidendom orakeltaal deed hooren,
staat nu ter eere Gods het dierbaar Kruis geplamt.*

Het Hilligenpad loopt via landweggetjes en bosspaden, waardoor je als pelgrim een goede indruk krijgt van het prachtige Twentse landschap. De vijf uitgezette dagtochten zijn misschien net wat lang, en ook zijn de begin- en eindpunten niet altijd afgestemd op het openbaar vervoer. Maar de goed bewegwijzerde route is naar believen anders op te delen. Meer informatie over het Hilligenpad is te vinden op de site www.landschapoverijssel.nl/hilligenpad. De verzorgde gids *Het Hilligenpad - Zwerven door Twente*, met prachtige foto's en veel uitleg over spiritualiteit in verleden en heden, is via internet te bestellen.

Kapelletjes die overduidelijk gebruikt worden, zoals hier bij Erve Middelkamp, laten zien dat het geloof hier leeft.

KRONIEK

OVERLEDENEN

St. Jozefkerk:

21-11-2018 Harrie Tanke, 97 jr. weduwnaar
12-12-2018 Henk Richters, 86 jr, w/v Rie Richters-Budde

H. Jacobuskerk:

13-12-2018 Gerard Perik, 94 jr, w/v Miny Perik-Fokkink

Anders :

11-12-2018 Tonnie Rickhoff, 82 jr, e/v Damhuis
16-12-2018 Tiny Stroeve-Mars, 81 jr, e/v J.F.M. Mars
20-12-2018 Annie Tenniglo-Oude Avenhuis, 90 jr, w/v Henk Tenniglo

DOPELINGEN

St. Jozefkerk:

16-12-2018 *Dex Noud Hogt*, geb 16 november 2017, z/v Kai Hogt en Leonie Lubbers.
16-12-2018 *Matt Mathias Johannes Hendrik Huting*, geb 22 maart 2010, z/v Kevin Huting en Diny Wolters.

H. Jacobuskerk:

16-12-2018 *Karaluchukwu Skylar Bonng*, geb 21 februari 2018, z/v Daniel Bonng en Ijeoma Oduche.

Weekeindevieringen

	St. Jozef	H. Jacobus	St. Jan
Weekend 19/20 januari 2e Zondag door het jaar	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur W. Rekveld Kinderwoorddienst Ariënskoor	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur P. Daggenvoorde Internationale viering BJK	Woord- en communieviering Zondag 10.00 uur B. Dieben All Together
Weekend 26/27 januari 3e Zondag door het jaar Viering bij Leger des Heils	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur W. Rekveld Schola	Oecumenische viering Zondag 10.00 uur C. Borgers + P. Schraa Bij Leger des Heils	Eucharistieviering Zaterdag 19.00 uur W. Rekveld Samenzang
Weekend 2/3 februari Opdracht van de Heer 4e Zondag door het jaar	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur P. Daggenvoorde Kinderwoorddienst Ariënskoor	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur J. Kortstee Internationale viering Ariëns Music Ministry	Woord- en communieviering Zondag 10.00 uur F. de Heus Presentatie 1e H. Communie Kinderkoor

Lezingen bij de zondag

20 januari

Jesaja 62, 1-5
1 Kor. 12, 4-11
Johannes 2, 1-12

27 januari

Nehemia 8, 2-4a, 5-6, 8-10
1 Kor. 12, 12-30
Lucas, 1, 1-4; 4, 14-21

3 februari

Jeremia 1, 4-5, 17-19
1 Kor. 12, 31 – 13, 13
Lucas 4, 21-30

10 februari

Jesaja 6, 1-2a, 3-8
1 Kor. 15, 1-11
Lucas, 5, 1-11

17 februari

Jeremia 17, 5-8
1 Kor. 15, 12, 16-20
Lucas, 6, 17, 20-26

Weekeindevieringen

	St. Jozef	H. Jacobus	St. Jan
Weekend 9/10 februari 5e Zondag door het jaar	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur Mgr. Woorts + F. de Heus Vormselviering BJK	Gebedsviering Zondag 11.00 uur Parochiaan Themaviering All Together	Eucharistieviering Zondag 10.00 uur B. Engelbertink Mariakoor
Weekend 16/17 februari 6e Zondag door het jaar	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur P. Daggenvoorde Kinderwoorddienst Samenzang	Eucharistieviering Zondag 11.00 uur J. Kortstee Internationale viering Ariënskoor	Woord- en communieviering Zondag 10.00 uur T. Hannink + J. Heitbrink Samenzang

Vieringen door de week

Maandag 18-19.00 uur H. Jacobus Eucharistische aanbidding met mogelijkheid tot biechthoren

Maandag 19.00-19.30 uur H. Jacobus Eucharistie

Dinsdag 19.00 uur St. Jozef Stille aanbidding

Woensdag 09.30 uur St. Jozef afwisselend eucharistie en woco-viering

Donderdag 09.30 uur De Roef woord-communieviering

Donderdag 09.30 uur Verrijzeniskerk eucharistie of woco-viering

Donderdag 09.30 uur Ariensstaete, Lijsterstr. 30 euch of woco-viering

Vrijdag 09.30 uur H. Jacobus eucharistie of woco-viering

Zaterdag 12.00 uur H. Jacobus Angelusgebed (1e zaterdag vd maand)

Openingstijden dagkapellen

St. Jozefkerk dagelijks 10.00-16.00 uur (voorlopig gesloten ivm schade)

H. Jacobuskerk dagelijks 10.00-17.00 uur rolstoeltoegankelijk

Verrijzeniskerk op werkdagen 09.00-16.00 uur

Vieringen in de verzorgingshuizen

Ariensstaete Vrijdag 19.00 uur

De Cromhoff 1e en 3e donderdag van de maand 16.00 uur

De Eschpoort 4e zaterdag van de maand 16.00 uur

(contactpersoon Anneke Peijnenborg)

Florapark 1e en 3e dinsdag van de maand 09.30 uur

De Hatteler 3e woensdag van de maand 16.00 uur

(20 febr., 20 mrt., 17 april, 15 mei, 19 juni, 17 juli, 18 sept., 16 okt., 20 nov., 18 dec.)

De Posten 2e vrijdag van de maand 10.00 uur

(contactpersoon Fie Otten)

Oecumenische Geloofsgemeenschap Helmerhoek

Mediant Elke zondag 10.00 uur

Broekheurne-Ring 1050

Leefgemeenschap De Wonne, Noorderhagen 25

Meditatiezaal Elke zondag 11.00 uur

1e zondag van de maand in de kapel 12.00 uur Spaanse viering

KINDERWOORDDIENST ST. JOZEFKERK

Tijdens de H. mis van 11.00 op
Zondag 20 januari, 2e zondag door het jaar.
(Johannes 2,1-11)
Thema: De bruiloft van Kana

Zondag 3 februari, 4e zondag door het jaar .
(Lucas 4,21-30)

Op 2 februari vieren we: De opdracht van de Heer in de Tempel/
Maria Lichtmis.

Volgens oud Joods gebruik werd een baby 40 dagen na de geboorte
opgedragen in de Tempel.

Zo ook dus Jezus, daar zag de oude Simeon Jezus en erkende in Hem de Zoon
van God.

Op zondag 3 februari vieren we: de gedachtenis van de Heilige Blasius. We
vragen op die dag aan de H. Blasius
om ons te beschermen tegen mondziekten, keelziekten en alle andere ziekten.

Wilt u meer weten: kom gerust een keer langs tijdens de kinderwoorddienst
of mail naar louisemeulenbroek@hotmail.com.

Week van gebed voor de eenheid

In 2019 is de week gebed voor de eenheid van 20 – 27 januari.

In Enschede is er deze week altijd een Oecumenische viering en deze wordt dit jaar gehouden op zondag 27 januari, om 10.00 uur in het gebouw van het Leger des Heils aan de Zenderenbrink 2, 7544 DZ Enschede.

Aan de voorbereiding voor deze dienst werken mensen samen van 7 verschillende kerkgenootschappen. Het thema is: **HET RECHT VOOR OGEN.**

Dit wordt uitgewerkt in zoek het recht en niets dan het recht.

Het muziekkorps van het Leger des Heils zal hieraan meewerken en het interkerkelijk koor Creedon zingt zelf, maar zal ook de samenzang begeleiden.

Tijdens de viering is er apart aandacht voor de kinderen, er is een kindernevendienst.

In de oecumenische viering houden we altijd een collecte voor een goed doel.

Dit keer hebben we een dubbele reden om voor Indonesië te kiezen.

* De opzet van de Oecumenische vieringen, wordt steeds door een ander land gemaakt, deze viering is opgezet door Indonesië.

* Kort geleden was er in Indonesië een afschuwelijke tsunami.

Daarom hebben we bij het goede doel gekozen voor de slachtoffers op het Indonesische eiland Sulawesi. Er kwamen veel mensen om en er zijn vele gewonden. Veel gebouwen zijn weggevaagd. Het Leger des Heils was ter plekke al actief en zal met de opbrengst, de bewoners ondersteuning verlenen en waar mogelijk de gebouwen weer opbouwen. Hierdoor komt het geld direct en totaal terecht bij de getroffen en. Er komt iemand over vertellen, die bij deze hulpverlening betrokken is.

Wij hopen dat velen van u deze oecumenische viering komen meevieren en dat u ruim zult even. Deze zondag zal er in de St. Jan en in de Jacobuskerk geen viering zijn

St. Ceciliafeest

Op 24 november 2018. heeft het "Gemengd koor Enschede Noord" haar jaarlijkse St. Ceciliafeest gehouden. Dit jaar werd uit geweken naar de Speeltuin "Het Heelal" aan de Siriusstraat.

De leden werden om twee uur verwacht. Er stond al een kopje koffie klaar met daarbij een heerlijk eigengemaakt gebakje, dat zeer in de smaak viel.

Ook dit jaar waren er enige leden die een jubileum vierden. De vice -voorzitter van de parochie St. Jacobus de Meerdere, de heer J. Hassink deelde aan de volgende personen een oorkonde uit met daarbij een insigne van de parochie:

Hr. J Gérard	wegens 60 jaar zanger van een kerkkoor
Mevr. R. Veltink	50 jaar zangeres van een kerkkoor
Mevr. A. Lesscher	50 jaar zangeres van een kerkkoor
Mevr. I. Hasselerharm	50 jaar zangeres van een kerkkoor

De organisatie had gezorgd voor een aantal ouderwetse spelen waar al snel veel gebruik van werd gemaakt. Ook voor de inwendige mens was gezorgd. Men had een uitgebreid warm- en koud buffet besteld. Al met al heeft het gehele koor een leuke middag gehad. En nu maar afwachten wat ons het komende jaar zal gaan brengen.

I.C.H.

Zaterdag 9 februari Maria Passie in Ootmarsum

Vorig jaar de try-out in Enschede. Mocht u deze gemist hebben dan is er nu in Ootmarsum de mogelijkheid om de Mariapassie te zien. Een, volgens de meeste bezoekers, prachtige voorstelling.

Maria is voor velen een fascinerende vrouw, een baken, een licht in het duister. Maar wie was Maria eigenlijk? De Mariapassie wordt in een kleinschalige uitvoering gebracht door Aquero, waarin het verhaal van Maria wordt doorleefd met hedendaagse muziek.

De persoon Maria staat centraal en allerlei zaken worden vanuit haar perspectief belicht en gekoppeld aan de huidige tijd.

Stichting Aquero wordt gevormd door een groep vrijwilligers die bedevaarten naar Lourdes begeleidt vanuit het VNB (Vereniging Nationale Bedevaarten). Zij stellen de opbrengst van de kaartenverkoop geheel ter beschikking aan het Aquero fonds. Dit fonds stelt mensen in de gelegenheid om, door middel van een financiële ondersteuning, een bedevaart naar Lourdes te maken. We hopen op een grote belangstelling, ook uit de gemeenten rondom Ootmarsum, zodat we vanuit onze gemeenschap een mooie donatie aan Aquero mee kunnen geven.

Na afloop kan er met de leden van het koor, onder het genot van een kopje koffie of thee over de voorstelling nagepraat worden.

Kaarten zijn, in de voorverkoop, vanaf nu verkrijgbaar via de website tegen betaling van € 10,-. Kaarten aan de deur kosten € 12,50. Op de website, www.demariapassie.nl kunt u meer lezen over deze Mariapassie. Of info via Bert Elferink 06-23 77 03 41

Maria in parochie Lumen Christi

2 februari-9 februari 2019

In de eerste week van februari staat Maria centraal in de parochie én het Huis van Spiritualiteit. Maria is voor velen een fascinerende vrouw, een baken, een licht in het duister. Maar wie was Maria: wie was deze veel bezongen en aanbeden moeder van Jezus eigenlijk? In deze week gaan we op allerlei manieren kijken naar wat haar betekenis is voor de mensen van nu.

Maria beeldhouwen of schilderen:

Op zaterdag 2 februari 2019 kunt u onder leiding van drie kunstenaars uit onze parochie, aan de slag om uw eigen beeld van Maria te schilderen of te beeldhouwen. Een prachtige kans om het beeld dat u zelf hebt van Maria vorm te geven met uw handen. Kim Grote Punt, Olga ter Haar en Betsie Eppink gaan u daarin begeleiden, een fantastische workshop in het Klooster Franciscanessen te Denekamp. Er zijn nog enkele plaatsen vrij, dus wees er snel bij wanneer u mee wilt doen!

Wanneer: Zaterdag 2 februari, 9.00 tot 17.00 uur.

Kosten: € 25,00 (inclusief materiaal en lunch)

Waar: Huize Elisabeth, Gravenallee 11, Denekamp

Opgave uiterlijk 20 januari onder vermelding van "schilderen" of "beeldhouwen" (i.v.m. materialen) secretariaat@lumenchristi.nl of 0541-353 551 (bereikbaar van 09.00-11.30 uur).

Maria Lichtmisviering met Blasiuszegen:

Op maandag 4 februari om 19.00 uur zal er een Maria Lichtmisviering gehouden worden, waarin pastor Kerkhof Jonkman zal voorgaan. Het koor uit Ootmarsum zal hieraan hun medewerking verlenen door mooie Marialiederen ten gehore te brengen.

Wanneer: Maandag 4 februari om 19.00 uur

Waar: Kapel Maria Ad Fontes, Oostwal 24 Ootmarsum.

Opgave: Niet nodig! Geen kosten!

Samen uit de bijbel lezen "Maria, een vrouw van alle tijden"

O.l.v. pastor Kerkhof Jonkman lezen we een tekst over Maria uit de bijbel. We gaan de tekst samen lezen, interpreteren en er met elkaar over praten.

Wanneer: Woensdag 6 februari om 19.30 uur

Kosten: € 7,50

Waar: Huize Elisabeth, Gravenallee 11, Denekamp

Spelen met het bijbelverhaal “Jozef en zijn broers”

In christelijke tradities is het gebruikelijk om uit de bijbel voor te lezen. Deze avond gaan we in het verhaal (Genesis 50,15-21) staan en luisteren naar wat in een bijbel verhaal gezegd wordt. We kijken en voelen, wat het verhaal met ons doet.

Vader Jakob had Jozef en de kleine Benjamin meer lief dan zijn andere zoons, omdat het de zoons van zijn lievelingsvrouw Rachel waren. Hij trok Jozef voor en Jozef werd daardoor door zijn broers gehaat. In dit gedeelte is vader overleden en is de toekomst ongewis voor de broers van Jozef.

We lezen het verhaal, we doorleven het verhaal. We vragen ons af waar we zelf in dit verhaal staan?

Hoe diep je in het verhaal wilt duiken, mag ieder zelf bepalen. Herken je de angst voor wraak, de broedertwist of juist het zoeken naar vergeving en de liefde? Wat zie je dan? Hoe laat je het verleden los? Wat wil je vragen?

Kortom: een avond om het verhaal tot je te laten spreken en om je te laten verrassen. De leiding van deze avond is bij domina Annerie Snier en pastor Ingrid Schraven.

Wanneer: dinsdag 12 februari 2019

Aanvang: 19:30 uur

Waar: Huize Elisabeth, Gravenallee 11, Denekamp

Winterkost met een vleugje Bijbel

Als in een winterjas verscholen houdt knolselderij zich verborgen in de grond. Zo komt de geurige knol de winter door. Vers gerooide knollen dragen soms nog het blad. Dat geurige stevige selderijblad is als fijngesneden goed in soep en in allerlei roerbakgerechten bruikbaar.

Komijn houdt van warmte en is alleen als zaad verkrijgbaar. Het werd in het land van de Bijbel al gekweekt toen de profeet Jesaja er leefde (ca. 725 voor Christus). Jesaja beschrijft hoe de zaden met een stok werden geogst (zie Jesaja 28,27). In de tijd van de Bijbel werd komijnzaad gebruikt als kruid in brood en vlees. De olie uit de zaden werd als maag-

middel benut. In Nederland wordt komijn gebruikt bij het bereiden van komijnkaas, bij kaasgerechten en bij het inmaken van zoetzure groenten.

Knolselderij-gratin met komijn

Voor 8 personen

Ingrediënten

- 1 grote of twee kleine knolselderij
- ca. 1 kg vastkokende aardappels
- ca. 200 gram Emmentaler, andere gatenkaas of Gruyère, geraspt
- 4 eetlepels boter
- 4 eetlepels bloem
- 2 eetlepels komijnzaadjes
- 2 eieren
- zout en peper

Bereidingswijze:

Schil de knolselderij en snijd deze in dunne plakken van ongeveer een halve centimeter en daarna in vieren of in achten. Kook de plakken ca. 20 minuten in 1 liter water. Bewaar het kookvocht. Schil de aardappels en snijd die ook in plakken van ongeveer een halve centimeter. Kook ze apart in 12 minuten. Warm de oven voor op 200 graden. Smelt de boter in een hoge steelpan, roer de bloem erdoorheen en daarna - al roerend - het kookvocht van de knolselderij. Breng het mengsel aan de kook en voeg daarna de kaas al roerend toe en tot slot de komijn-

zaadjes, peper en zout. Vet een ovenschaal in met boter. Wissel laagjes knolselderij af met aardappel en kaassaus. Klop de eieren door het laatste restje saus en schenk deze er bovenop. Laat de gratin in ca. 25 minuten lichtbruin worden.

Bron:

Naar een recept van Vanessa van Koppen in: De rijke wereld van kloosterkruiden, Tini Brugge en Vanessa van Koppen, Kok 2016

Toonkunst Enschede en het Bentheimer Kammerchor zingen Die Schöpfung!

Op **20 januari 14.30 u** zal in het Muziekcentrum Enschede een bijzondere uitvoering van Haydn's Schöpfung plaatsvinden. Met medewerking van het Orkest van het Oosten zullen Toonkunst Enschede, het Bentheimer Kammerchor en leerlingen van het Stedelijk Lyceum Enschede dit prachtige werk ten gehore brengen in het Muziekcentrum. Solisten zijn Margreet Rietveld, sopraan, Leon van Liere, tenor en Bert van de Wetering, bas. Het geheel onder leiding van Jacco Camphens. Aan deze uitvoering van die Schöpfung is een uitgebreide voorbereiding vooraf gegaan. Leerlingen van basisschool Het Palet in

Enschede en Süsteresch in Schüttoorf hebben onder leiding van Landres Desisso panelen geschilderd over het thema SCHEPPING. Deze panelen zullen in de foyer van het Muziekcentrum te zien zijn. Om deze leerlingen in contact te brengen met de schepping in verschillende culturen hebben zij bezoeken gebracht aan de Jacobuskerk, de Synagoge in Enschede en de Fatih Moskee in Oldenzaal. Tijdens het concert zullen boven het podium beelden te zien zijn die een indruk geven van het totale project dat mede mogelijk is gemaakt door subsidie van INTERREG. Kaarten (tot 12 jaar gratis) zijn verkrijgbaar via Muziekcentrum en Toonkunst Enschede. Nadere informatie: www.toonkunstenschede.nl

De rijke gedachtenwereld achter een eeuwenoud gebed

Het Achttingegebed is het Joodse hoofdgebed, dat ook vandaag nog elke morgen wordt gebeden in synagogen en Joodse huizen over de hele wereld. Een schitterend gebed, waarin de hele joodse traditie samenkomt en in de vorm van gebed opengevouwen en beleden wordt. Het Achttingegebed heeft ook als bron gediend van het Onze Vader.

In de **curcus "Elke morgen nieuw"** gaan we ons verdiepen in dit rijke en inspirerende Achttingegebed, dat ons wordt aangereikt uit de eeuwenoude, levende Joodse traditie.

Data najaar 2018

- * Wo 31 oktober – Inleider Drs. H. Scholder
- * Wo 14 november – zelfstudie
- * Wo 28 november – zelfstudie

Data voorjaar 2019

- * Wo 16 januari – Dr. D van Uden
- * Wo 20 februari – Zelfstudie
- * Wo 6 maart – Zelfstudie
- * Wo 20 maart – Dr. D van Uden

Kosten

Najaarscurcus 2018: 25 euro.
Voorjaarscurcus 2019: 25 euro
LEV-cahier: 5 euro.

Tijd en plaats

Aanvang 14.00 uur, einde 16.00 uur.
Parochiecentrum Nieuwe Schoolweg
2, 7514CG Enschede (Jozefkerk). Gratis parkeren.

Betaling

Door overschrijving op
NL80RABO0104739215 t.n.v. Het Twentse
Leerhuis. Of door betaling aan de zaal.

Aanmelden en/of informatie

Telefoon: 053 - 435 1330 (Mw. Van der
Horst) of 053 – 433 2049 (Dhr. Huirne).

Informatiebijeenkomsten Lourdesbedevaart

Ze zijn u vast al weg opgevallen: de posters over de bedevaart van de Drie-in-Éénparochie van 29 september t/m 7 oktober aanstaande. Zij hangen intussen in alle kerken, parochiecentra en andere plaatsen waar gelovigen samenkomen. En in de kerken liggen daarnaast nog brochures voor geïnteresseerden. Wij (de pastoor en de parochiecoördinatoren van het Lourdeswerk) zijn al een paar keer bij elkaar gekomen om deze reis te organiseren en er zullen ongetwijfeld nog vele overlegmomenten volgen, want wij willen weer een mooie reis neerzetten en we hebben er zin in!

Er hebben zich inmiddels ook al pelgrims aangemeld. Hoe mooi zou het zijn als we ook een koor mee zouden kunnen krijgen dat onze vieringen in Lourdes, in Lisieux en Nevers muzikaal zou gaan ondersteunen? We

hebben al voorzichtig wat koren gepolst en hopen dat het gaat lukken!

We zouden ook heel graag misdienaars, acolieten en andere jongeren meenemen op deze reis. Zij zouden een waardevolle toevoeging kunnen zijn. Op de Facebookpagina VNB Lourdesbedevaarten afdeling Twente schrijft de beheerder Gerard Jansink o.a. over de mogelijkheid voor jongeren om deze reis als stage te gebruiken.

Als u nog twijfelt of anderszins vragen heeft over deze bedevaart: wij komen in januari en februari naar u toe, om u nadere informatie te geven, en wel op onderstaande plaatsen, steeds na de wekelijkse viering. Mocht u niet kunnen komen in uw eigen kerk, dan bent u natuurlijk van harte welkom op een van de andere momenten!

Woensdagochtend 30 januari in de Mariakerk te Losser om 9.30 uur;
Woensdagochtend 6 februari in de Jacobuskerk te Lonneker, om 9.00 uur;
Vrijdagochtend 15 februari in de Jacobuskerk te Enschede om 9.00 uur;
Vrijdagavond 22 februari in de Ariensstaete te Enschede om 19.00 uur.

Graag tot ziens!
Annie Jannink-Annink
parochiecoördinator

Georgiuswandelingen R.K. 25+

Wandelen met R.K. leeftijdsgenoten van 25 tot 55 jaar

Zin om met R.K. leeftijdsgenoten te gaan wandelen?

25 - 55 jaar

Het is de ideale manier om mede R.K. 25-plussers te ontmoeten en het R.K. geloof samen te delen.

We gaan één keer per maand wandelen, soms gecombineerd met het bijwonen van een H. mis en desgewenst gezamenlijk ergens betaalbaar gaan eten na afloop.

Kijk op

<http://home.kpn.nl/m.de.wit-ssc/Georgiuswandelingen.html>

De Sint Joseph 125 Jaar

Foto: Secil Arda

R.K. Erfgoed: Kunst in het ziekenhuis

Foto's: Secil Arda

Altijd hebben de vrouwen aan de wieg gestaan t.a.v. gezondheidszorg. De Zusters Franciskanessen, de kloosterorde die vanuit Noord Beuningen (Denekamp) in 1889 met de katholieke ziekenverpleging is gestart. De Zusters hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de ziekenhuiszorg. Als hommage aan deze dappere vrouwen gaf het ziekenhuis opdracht aan de beeldend kunstenaar Hans Rikken in 1987 om dit te verbeelden. Deze bronzen beeldengroep "Capes" stond eerst in het ziekenhuis Stadsmaten. Eerder heette het RKZ St. Joseph. Nu staat deze beeldengroep bronzen nonnenkappen in het MST te Enschede. In 2003 verscheen een fraai boek over deze Zusters: "Zij kwamen om te dienen".

De Josephkerk met zijn bewogen verleden viert dit jaar 125 Jaar bestaan. De eerste steen werd op 12-06-1893 gelegd. De eerste H. Mis was op 25-09-1894. Het gehele jaar wil de Stichting Behoud daar aandacht aan geven met diverse activiteiten. U hoort nog van ons. Deze gedenksteen is gelegd bij de entree van de kerk om het 125 jarig bestaan te memoreren.

*John Schiffler
Stichting Behoud Sint Josephkerk*

Pelgrim

parochieblad voor R.K. Enschede
redactie@katholiekenschede.nl

Redactieleden

Conny Oostdam
Ine Reuver
Lidiana Wissink
Annelies Tenbergen

Kopijdatum nr. 2 - 2019

woensdag 23 januari 2019
Lengte van artikelen max. 400
woorden

Verschijningsdatum

donderdag 14 februari 2019

Bestuur R.K. Parochie St. Jacobus de Meerdere

Pastoor P. Daggenvoorde
Joop Hassink, vice-voorzitter
06-17 30 81 58
joop@joophassink.nl
André Amelink, (bouw)-
technische zaken
Carina Adduci, secretaris

De Maristen

Hogelandsingel 41,
7512 GB Enschede

Citypastoraat

Voor hulpvragen via telefoon: 4306190
Openingsuren zijn: maandag- t/m zaterdagmiddag 13.00 - 17.00 uur
en dinsdag- en donderdagmorgen 10.00 - 12.30 uur.
Langestraat 51, 7511 HB Enschede. www.citypastoraatenschede.nl

Huis van verhalen - voorheen Pastoraat na Ramp. Secretariaat:

Roomweg 165c, 7523 BM Enschede. Tel.053 - 431 62 88
www.huisvanverhalenenschede.nl

Oecumenische geloofsgemeenschap Helmerhoek

Helmerzijde, Broekheurnerring 1050. Website: www.ogh-enschede.nl
Mevr. A. Kempen, tel. 053 - 4755 755

De Wonne

Noorderhagen 25, 7511 EK Enschede. Tel. 431 87 87

Sensor telefonische hulpdienst

Het "luisterend oor voor de mens in nood en ouderen"
is 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar. Tel. 0900 - 0767.
www.sensor.nl/oostnederland

De **Parochiële Caritas Instelling Enschede (PCI)** staat van oudsher voor individuele hulpverlening aan mensen in acute nood. Dit betekent, dat de PCI financiële hulp geeft, of doorverwijst naar andere instanties. Wenst u deze individuele hulpverlening? Of kent u iemand die acute hulp nodig heeft? Dan kunt u contact opnemen via onderstaand e-mailadres.

De PCI kent ook de Telefonische Hulpdienst: een samenwerkingsverband met de Protestantse Diaconie Enschede. Mensen, die tijdelijk in een moeilijke situatie verkeren, kunnen bellen op werkdagen van 18.00 tot 21.00 uur.

De PCI is voor haar werk afhankelijk van collectes en giften; hiervoor wordt tijdens de kerkvieringen van Pasen en Kerstmis gecollecteerd. Daarnaast zijn giften natuurlijk van harte welkom. Omdat de PCI de ANBI-status heeft, zijn giften fiscaal aftrekbaar. Bij de aangifte is de vermelding "RK PCI St. Jacobus de Meerdere Enschede" voldoende.

E-mailadres caritas@katholiekenschede.nl

Telefonische Hulpdienst 06 38 76 50 54

Bankrekening NL45 ABNA 0592332675 t.n.v. PCI Caritas Enschede

190 JAAR

UITVAARTZORG VARVIKSINGEL

Met overtuiging

Uw herinnering, onze zorg

053 432 19 55 • uitvaartzorgvarviksingel.nl

Fleurop

Jouw favoriete bloemist

MIMOSA

Korte Hengelosestraat 27
7511 JA Enschede
053 - 430 52 96

siers

AANNEMERSBEDRIJF

NIEUWBOUW
VERBOUW
RENOVATIE
ONDERHOUD

OLIESLAGWEG 106, 7521 JG ENSCHEDE
TEL. (053) 432 30 34, FAX (053) 432 68 79
WWW.SIERS.NL

Onderhoudsarme
gevelbekleding
voor woningen
en bedrijven

Het Lentfert 41
7547 SN Enschede
Tel.: 053 - 433 58 44
E-mail: info@renokap.nl
www.renokap.nl

Leidekkersbedrijf D. Koenders

Gespecialiseerd in restauratie en renovatie. Alles onder garantie. VCA gecertificeerd.

Natuurleien Torenwerk Leipannen Lood-, Zink- en Koperwerk

Nijverheidsweg 3, Neede Tel. (0545) 29 22 17 Fax (0545) 29 22 19
www.leidekkersbedrijf-koenders.nl
leidekkersbedrijf-koenders@planet.nl

Voor al uw glas-, schilder-
en behangwerk
groot of klein
moet u bij Mellink Schilders zijn.

Mellink Schilders

Ribbeltsweg 39
Telefoon 053 - 435 07 79
Fax 053 - 435 18 24

Alphons Ariëns
priester
tegen onrecht
voor een
sociale kerk

Het Ariënscomité steunen?
Dat kan! ANBI status
Stichting Het Ariëns-Comité
NL 67 RABO 001 1804 1738
www.arienscomite.nl

De Heurne 79
7511 GS Enschede
053 - 431 59 36
www.hemmers.nu

 Seinen *assurantiekantoor*
geld(t) als de beste

Ir.M. Schefferlaan 49
7556 CP Hengelo (ov)
074-2424882
www.seinen-assurantien.nl

Voor een uitvaart in vertrouwde handen

Bert van der Heide

UITVAARTZORG

Voor een persoonlijk en
waardevol afscheid.

Bij elke uitvaartverzekering

06 - 81 02 60 62 | www.bertvanderheide.nl

Mieke Greveling

uitvaartbegeleiding

Persoonlijke aandacht vanuit het hart

06 - 83 56 08 22
info@miekegreveling.nl

Verzekerd of niet,
u kunt altijd bij mij terecht.

- Kleinschalige onderneming voor een mooi, persoonlijk afscheid
- Professioneel, betrokken, creatief en oog voor detail
- Uw wens vooraf kosteloos vastgelegd
- Speciale aandacht voor kinderen

Lid van het keurmerk
Persoonlijke Uitvaart

www.miekegreveling.nl

leder
einde is
ook een
begin.

Vredenhof
uitvaartverzorging

1869 - 2019
150
JAAR VREDEHOF

Vredenhof Enschede

Bel 088 1198 200 of kijk
op www.vredenhof.nl

Vredenhof.

In dienst van het leven.

Lizette
Jonkers-Roelofs

Johan Vrugteveen

WINTERTIJD

KIK

Het is wintertijd. En Kikker en zijn muizen vrienden balen. Ze zouden een sneeuwpop gaan maken, maar er is nooit sneeuw. Wat nu? Kikker heeft een idee. 'Zit er geen sneeuw in de koelkast?' 'Jaa, kom mee!' roepen de muizen. In de keuken is mevrouw Bontje bezig met het afwegen van meel en suiker. 'Nu nog ei en melk', zegt ze, en opent de koelkast. Zonder dat zij het merkt, glipt een muis de koelkast in en begint zoveel mogelijk sneeuw naar buiten te duwen. Mevrouw Bontje kijkt intussen in haar kookboekje en mompelt:

'Een groot ei... of twee kleine. Waar staan de eieren... o, hier. En dan nog melk...'. Met een zwaai pakt ze het melkpak uit de koelkast en gooit de deur dicht. Muis zit in de val! Mevrouw Bontje gaat het deeg maken en hoort niets van het zwakke gepiep uit de koelkast. De muizenvrienden zijn ten einde raad. Hoe krijgen ze de koelkast open? Kikker heeft een plan. 'Rennen! Over het aanrecht! Nu!' sist hij. De dapperste muis springt pardoos op het aanrecht en mevrouw Bontje laat met een gil het ei op de grond vallen. 'Hè, wat een knoeiboel!' roept ze en maakt de vloer schoon. 'Mooi. Nu een nieuw ei.' Ze doet de koelkastdeur open en... róéf, muis is vrij. Bibberend komt hij bij zijn vrienden aan, die hem opwarmen met dikke knuffels. In een plasje water. Want hun sneeuw is gesmolten.

Versje Wintertijd

Als je op je fietsje rijdt,
pas dan op dat je niet glijdt,
want het is weer wintertijd:
bladeren overal verspreid,
regen, wind en viezigheid,
en de kou die in je bijt.

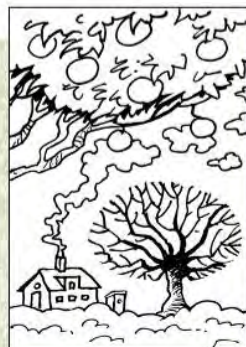
Winter is een wondertijd,
want er wordt iets voorbereid
in de aardse donkerheid!
Ja, de aarde werkt met vlijt
aan een nieuwe voorjaarsstijd
vol van zachte vruchtbaarheid.

Uit de Bijbel

God beloofde de mensen:
'Zolang de aarde bestaat
blijft er zaaitijd en oogsttijd,
koude en hitte,
dag en nacht,
zomer en winter.
Nooit houdt dat op.'

(Uit Genesis 8,22)

Kleur in! Maak de tekeningen zo mooi mogelijk af!

Teksten: Marjet de Jong
Tekeningen: Marcel Jurriëns